

Länsstyrelsen
Skåne

Länsstyrelsens arbete med vattenförsörjning: Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län

Grundvattenrådet för Kristianstadsslätten
2022-04-27

Anette Mellström
Vattenenheten

Innehåll

- Kort om regional vattenförsörjningsplan.
- Användningsområden – exempel.
- Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län.
 - Genomförande.
 - Genomgång av innehållet i planen.

Beräknad tidsåtgång: 25 minuter.

Kort om regional vattenförsörjningsplan

- En kartläggning och analys med utpekande av vattenresurser som är viktiga för en regions vattenförsörjning.
- Vattenförsörjning för hushåll, jordbruk och industrier.
- Planeringsunderlag.

Syfte

- Säkra tillgången till vatten i ett långsiktigt perspektiv.

Användningsområden - exempel

Planer

- Översikts- och detaljplaner.
- VA-planer, kommunala vattenförsörjningsplaner.
- Materialförsörjningsplan.

Prövning och tillsyn

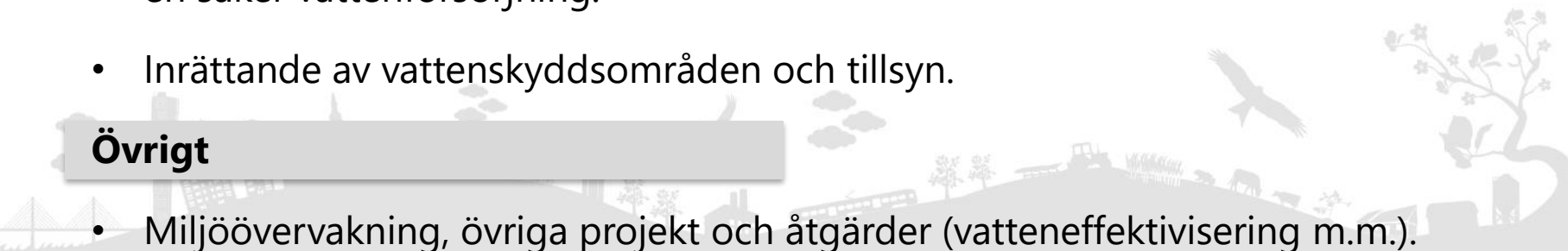
- Prövning och tillsyn av miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Underlag för prioritering av tillsyn.

Vattenförsörjning och vattenskydd

- Planering och prioritering av vattentäkter och vattenskydd samt åtgärder för en säker vattenförsörjning.
- Inrättande av vattenskyddsområden och tillsyn.

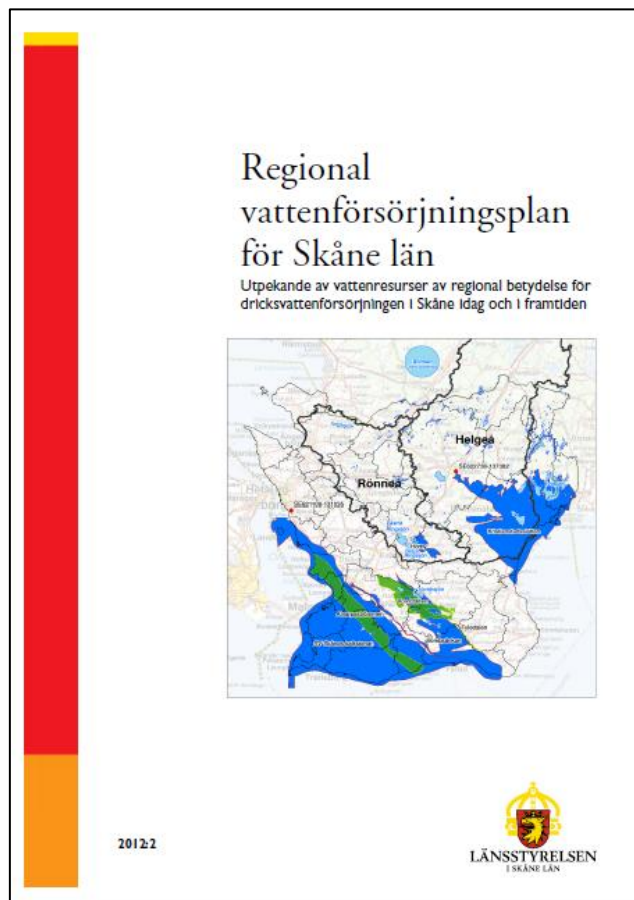
Övrigt

- Miljöövervakning, övriga projekt och åtgärder (vatteneffektivisering m.m.).

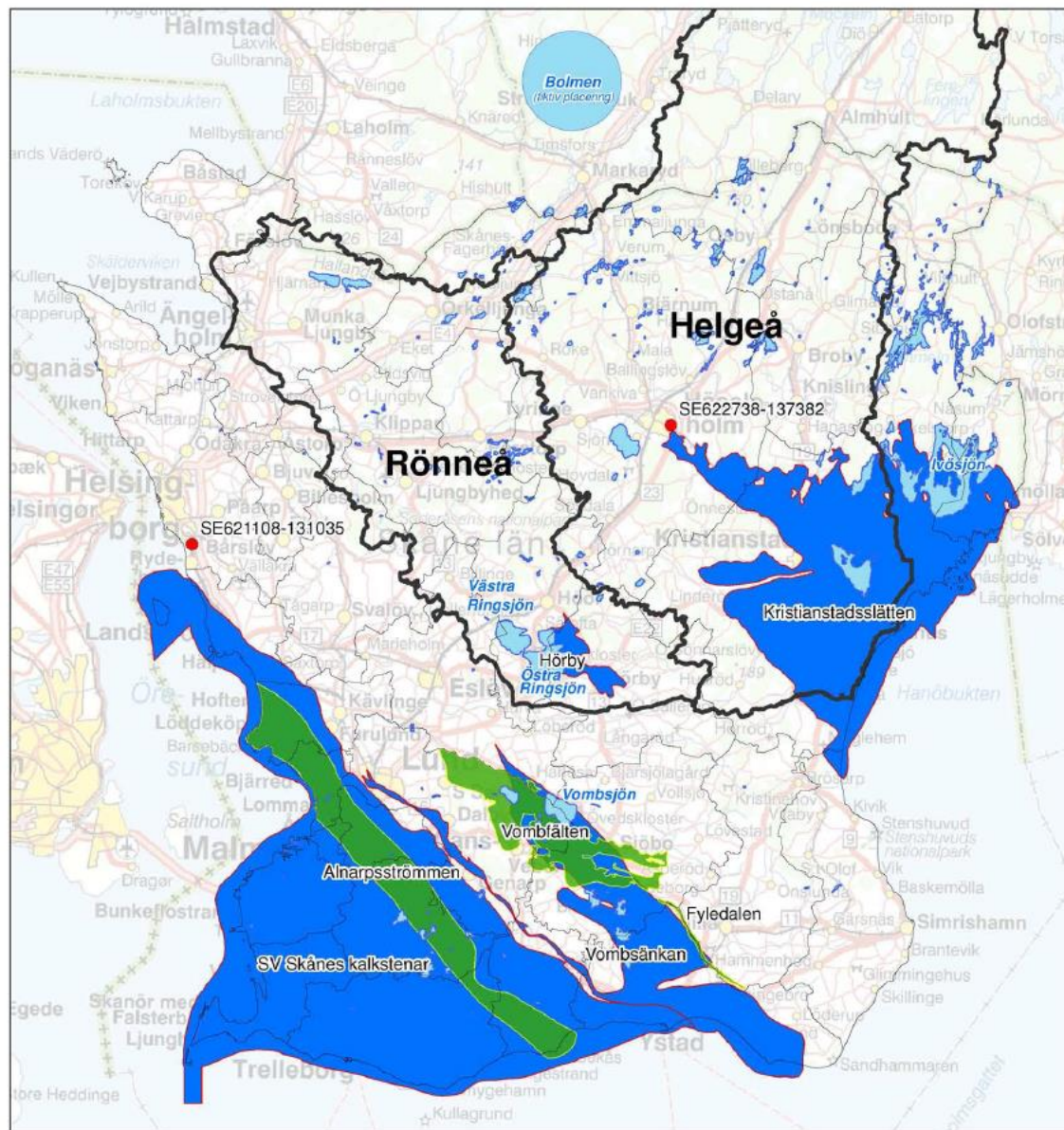

Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län

2012

Vattenresurser av regional betydelse för dricksvattenförsörjningen

Teckenförklaring

Förekomst för betydelse av konstgjord infiltration (ej exakt placering av eventuell befintlig anläggning)

Sjö

Avrinningsområde för vattendrag

Större grundvattenresurs i sand och grus

Större vattenförekomst i sedimentärt berg

9 st. grundvattenresurser

SV Skånes kalkstenar, Alnarpströmmen, Kristianstadsslättan, Hörby, Vombsänkan, Vombfältet, Fyledalen, Örbyfältet, Galgbacken

6 st. ytvattenresurser

Bolmen, Vombsjön, Ringsjöarna, Ivösjön, Helge å, Rönne å

Bilaga B10

Länsstyrelsen Skåne
(c) Lantmäteriet, (c) Sveriges geologiska undersökning och (c) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Ny plan 2022/2023

Länsstyrelsen
Skåne

Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län

- Ny struktur.
- Uppdaterad information.
- Vattenförsörjning – hushåll, jordbruk och industrier.

Genomförande

Uppstart

Översiktlig
kartläggning och
analys

Sammanställning

Innehåll i planen

Dialog

Remissrunda

Genomgång av innehållet i planen

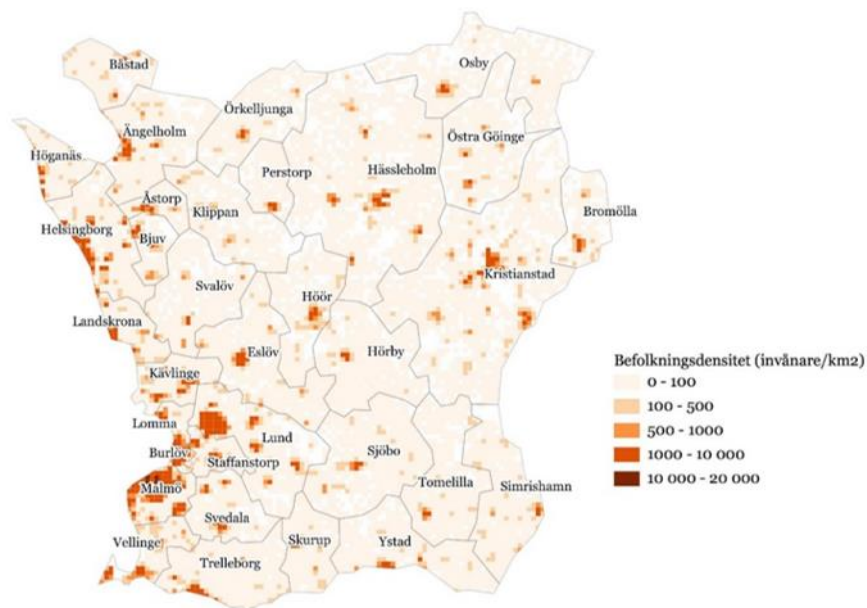
- Användning av planen.
- Skånes förutsättningar.
- Vattenförsörjning – nulägesanalys.
- Vattenförsörjning – framtidsanalys.
- Stora samt viktiga vattenresurser.
- Åtgärder för att säkra vattenförsörjningen.

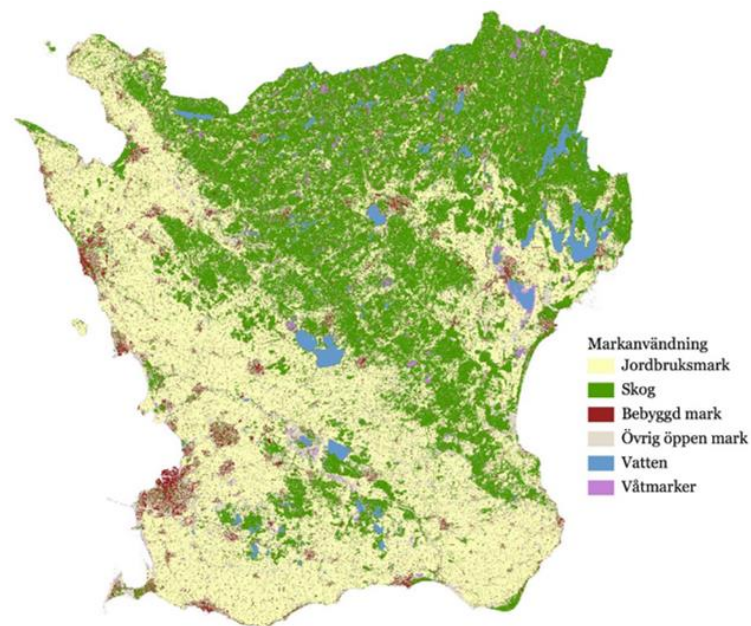
Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län

Skånes förutsättningar

Baserat på rasterdata från SCB avseende 31 december 2019
<https://www.scb.se/vara-tjanster/oppna-data/oppna-geodata/statistik-pa-rutor/>

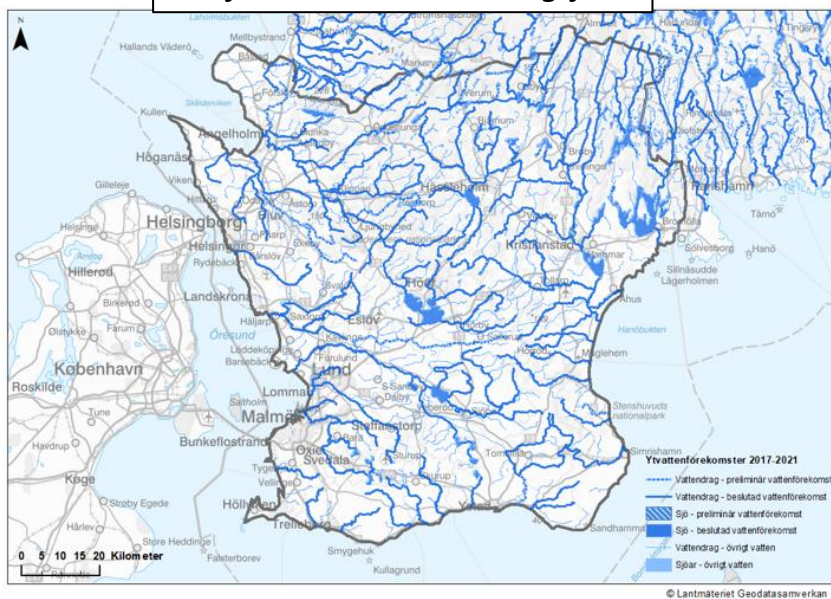

Baserat på data från Naturvårdsverkets nationella marktäckedata (2020)
<https://www.naturvardsverket.se/verktyg-och-tjanster/kartor-och-karttjanster/nationella-marktackedata/ladda-ner-nationella-marktackedata>

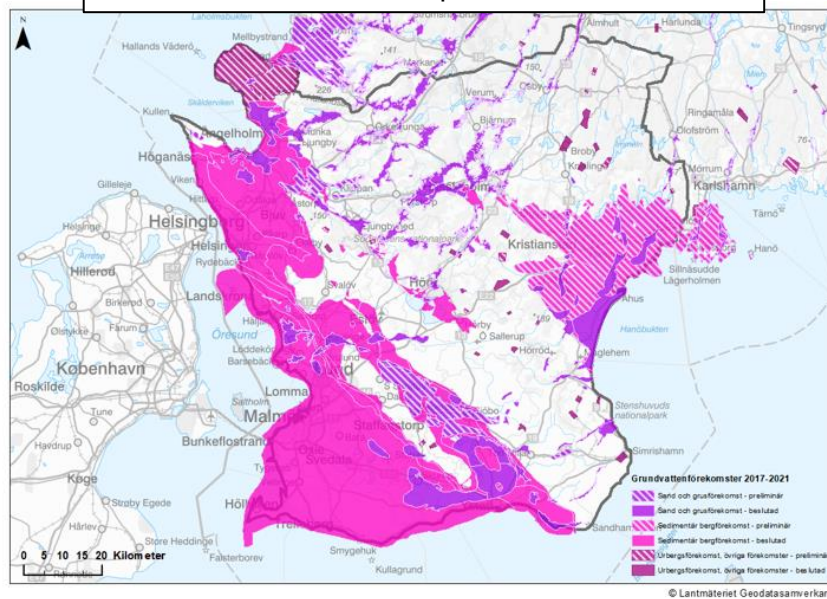
Ytvattenförekomster

Exempel på större:
Helge å, Rönne å, Kävlingeån
Ivösjön, Immeln, Östra Ringsjön

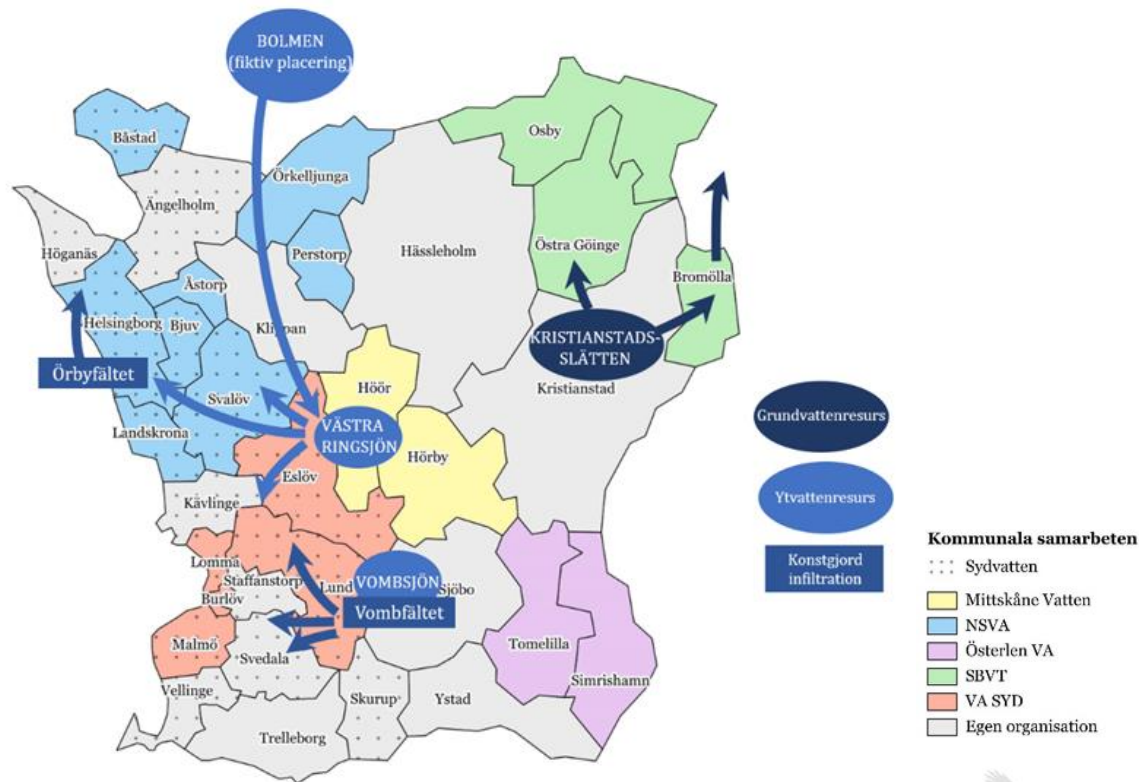
Grundvattenförekomster

Exempel på större:
Norra och Södra Kristianstadsslätten, SV
Skånes kalkstenar, Alnarpströmmen

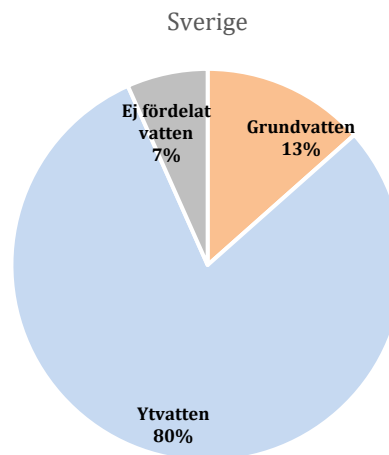
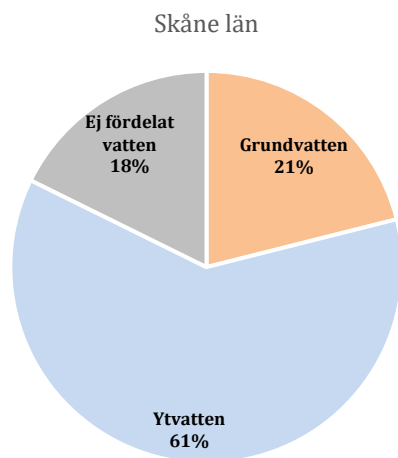
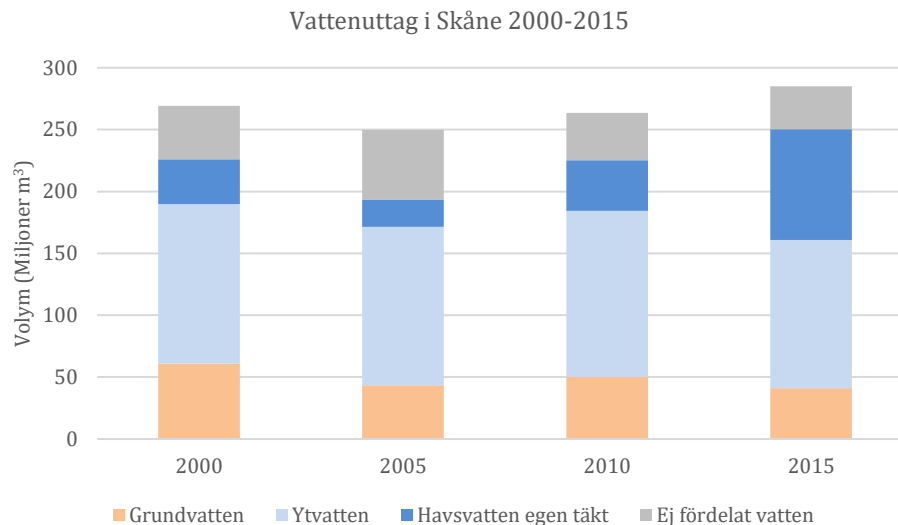
Vattenförsörjning - nulägesanalys

Allmän vattenförsörjning

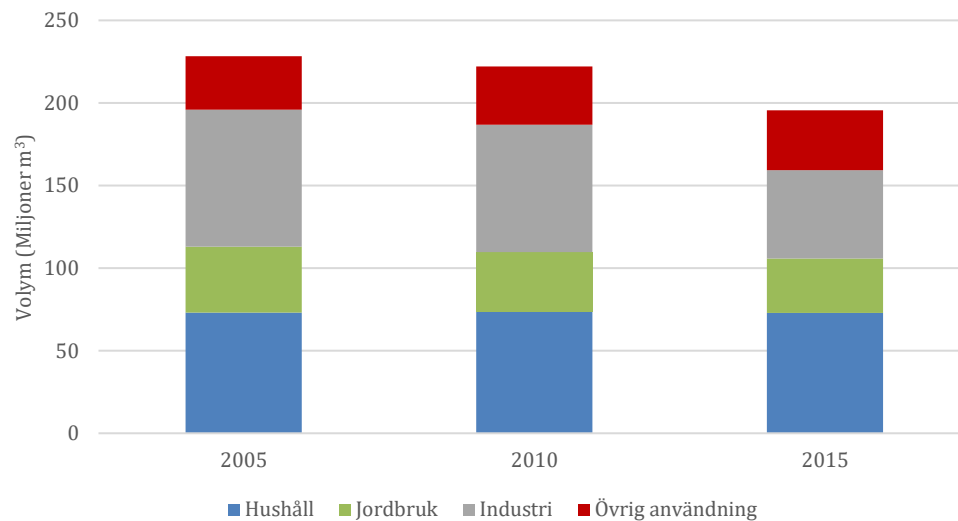

Vattenanvändning

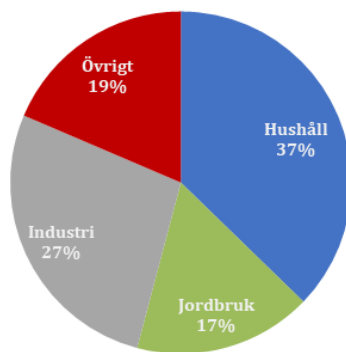
Totalt i Skåne 2015: 285 Mm³
varav sötvatten 196 m³

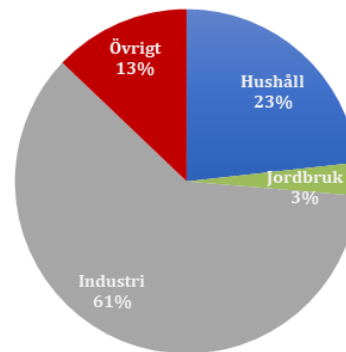
Sötvattenanvändning i Skåne 2005-2015

Skåne län

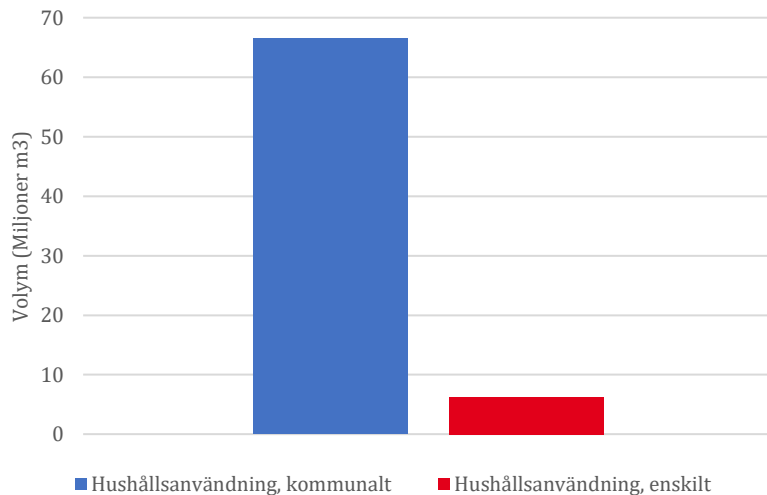
Sverige

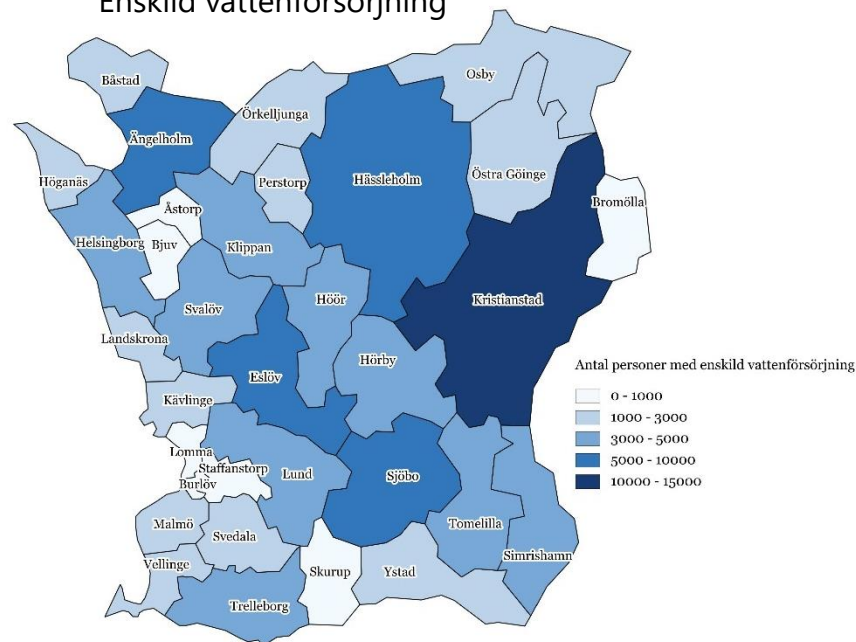
Hushåll

Baserat på data från SCB (SCB 2015)
<https://www.scb.se/mi0902>

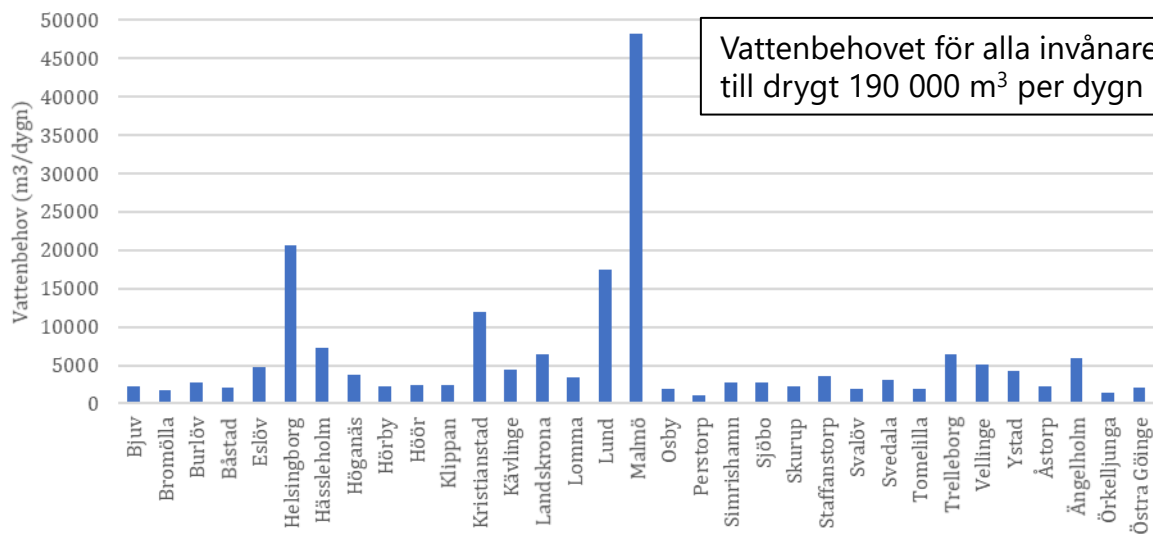
Hushållens sötvattenanvändning 2015

Enskild vattenförsörjning

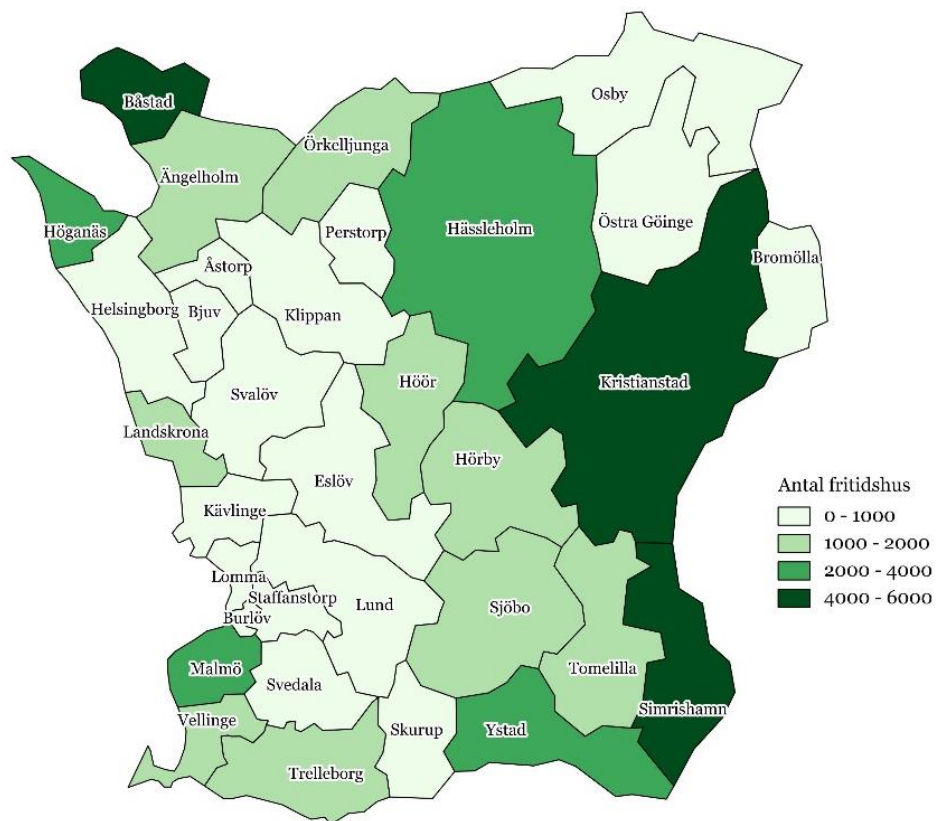
Hushållens vattenbehov i Skånes kommuner

Vattenbehovet för alla invånare i Skåne beräknas till drygt 190 000 m³ per dygn (ca 70 Mm³/år)

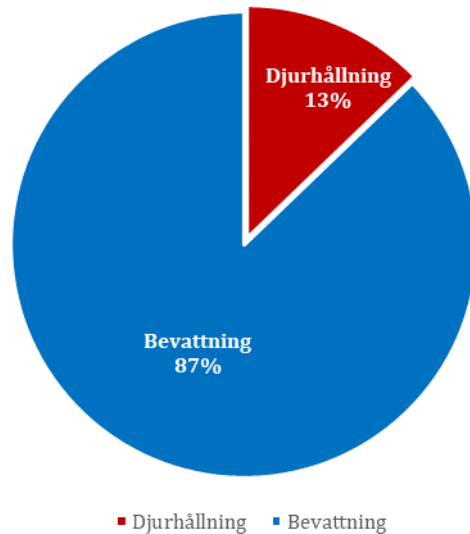
Baserat på data från Region Skåne
 (2020) – Skånes befolkningsprognos
 2020-2029

140 l/person

Jordbruk

Vattenanvändning inom jordbruket i Skåne 2015

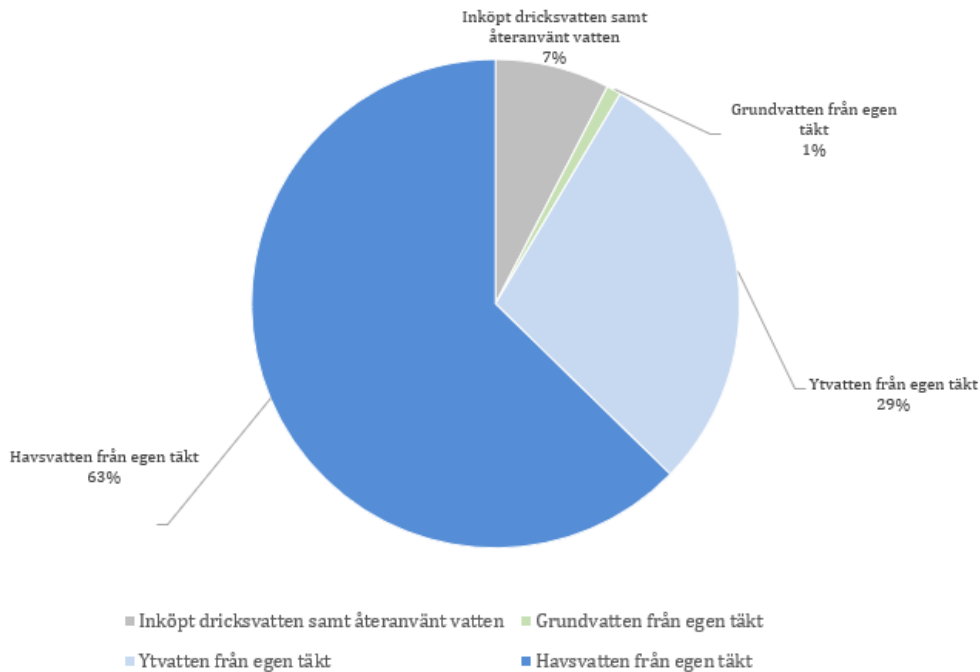
Baserat på data från SCB (SCB 2015)
<https://www.scb.se/mi0902>

- Jordbrukets uttag i Skåne: 33 Mm³ år 2015.
- Sveriges totala uttag inom jordbruket: 75 Mm³.
- Jordbruksverket (rapport 2018:8) uppskattar att 77 Mm³ användes för bevattning i Skåne under 2016. Om all bevattningsbar areal (64 245 hektar) bevattnas (under ett torrår) skulle bevattningsbehovet i Skåne uppgå till 164 Mm³.

Industri

Industrins vattenuttag i Skåne 2015, per typ av vattentäkt

- Industrins totala uttag (inkl. havsvatten) i Skåne uppgick till 143 Mm³ år 2015.
- Under 2020 utförde Länsstyrelsen en kartläggning av vattenuttag hos tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter i Skåne (450 st).
- Följande användningsområdena för respektive kategori:
 - Ytvattentäkter – Kylning och dammbindning.
 - Grundvattentäkter – Vatten till djur, råvaror och processrening.
 - Kommunal vattenförsörjning – Råvaror och processrening.

Vattenförsörjning - framtidsanalys

Så förändras klimatet

SMHI klimatscenarier publicerade 2021 (RCP 4,5, år 2071-2100 jämfört med år 1971-2000) – Skåne län, medelvärden
<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarier/met/sverige/>

Temperatur

- Öka med 2,6 °C.
- Längsta värmebölja öka med 18,8 dygn.

Nederbörd

- Öka 7 mm/mån. Något mer på vintern.

Vegetationsperiodens längd

- Öka med 65 dygn.

Klimatförändringar - Vattentillgång och vattenkvalitet

Grundvatten

- Förändrad markanvändning
- Mobilisering av markföroreningar
- Saltvatteninträngning

Ytvatten

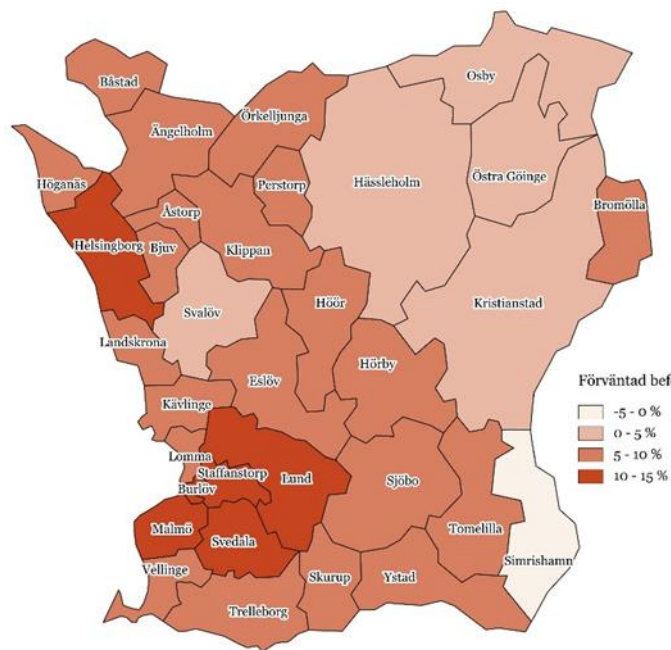
- Brunifiering
- Algblomning
- Mobilisering av kemiska föroreningar

Mikrobiologisk smitta

Vattenverk och ledningsnät

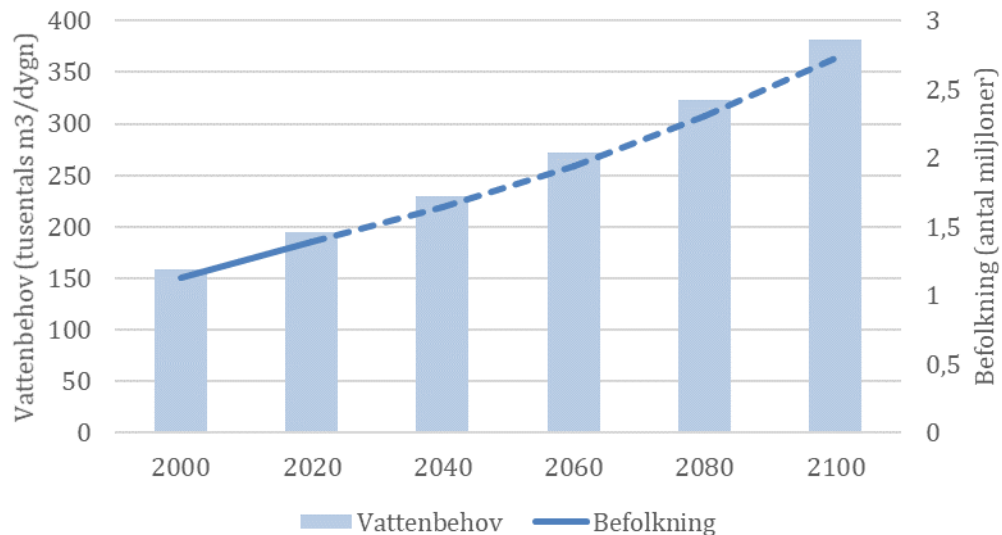
Hushåll

Ökat vattenbehov från ca 70 Mm³/år idag till ca 140 Mm³/år vid år 2100

Baserat på data från Region Skåne (2020) – Skånes befolkningsprognos 2020-2029

Extrapolering av befolkning och vattenbehov i hushåll, år 2000-2100

Jordbruk

- Jordbrukets behov av bevattning: val av grödor och jordbrukets lönsamhet.
- Det totala bevattningsbehovet i Skåne kommer sannolikt att öka med tanke på framtida klimatscenarion.

Industri

- Vid Länsstyrelsens kartläggning av vattenuttag hos tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter under 2020 tillfrågades verksamheterna även om de förväntar sig ett minskat eller ökat vattenbehov i framtiden.
 - Av de 143 verksamheter som inkom med svar på frågan angav 18 % att de förväntar sig ett ökat vattenbehov, 7 % att de förväntar sig ett minskat vattenbehov, och 75 % att vattenbehovet kommer kvarstå oförändrat.
 - Ungefär hälften av verksamheterna har genomfört eller planerar att genomföra vattneffektiviseringsåtgärder.
 - I dagsläget finns ett visst överskott på vatten i vissa processer, skulle kunna nyttas för andra ändamål som för bevattning.

Åtgärder för att säkra vattenförsörjningen

Effektiv vattenanvändning

Fördröjning av vatten i landskapet

Återanvändning och alternativa källor

Tillstånd till vattenuttag och tillsyn

Vattenskyddsområden

Översyn av reserv- och nödvattenförsörjning

Sammankoppling för ökad redundans

Samverkan

Kontakt

Regional vattenförsörjningsplan:
anette.mellstrom@lansstyrelsen.se

Postadress: 291 86 Kristianstad | 205 15 Malmö

Besöksadress: Ö Boulevarden 62 A, Kristianstad | Södergatan 5, Malmö

Telefon: 010-224 10 00 **E-post:** skane@lansstyrelsen.se

Webb: www.lansstyrelsen.se/skane

Sociala medier: lansstyrelsenskane @LstSkane @lstskane

Länsstyrelsen
Skåne